

Iz 42,1-9 Salvátor 18.2.24

Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení. Vložil jsem na něho svého ducha, aby vyhlásil soud pronárodům. Nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, nezhasí knot doutnající. Soud vyhlásí podle pravdy. Neochabne, nezlomí se, dokud na zemi soud nevykoná. I ostrovy čekají na jeho zákon.“

Toto praví Bůh Hospodin, který stvořil nebesa a roztáhl je, zemi překlenul i s tím, co na ní vzhází, jenž dává dech lidu na ní a ducha těm, kdo po ní chodí: „Já, Hospodin, jsem tě povolal ve spravedlnosti a uchopil tě za ruku; budu tě opatrovat, dám tě za smlouvu lidu a za světlo pronárodům, abys otvíral slepé oči, abys vyváděl vězně ze žaláře, z věznic ty, kdo sedí v temnotě. Já jsem Hospodin. To je mé jméno. Svou slávu nikomu nedám, svou chválu nepostoupím modlám. Hle, už nastalo, co bylo na počátku, teď oznamuji nové věci. Dříve než vyraší, vám je ohlašuji.“

To takhle jednou skupina skautů dostala úkol přespat sama na vyznačeném místě v lese. Ale tma je překvapila dřív, než čekali, zamotali se a po chvíli vůbec nevěděli, kde jsou, kolik je hodin, kde je jejich cíl, ani jak se vrátit zpět. Siláci a frajeři panikařili a hádali se, mladší brečeli, a všichni se nakonec klepali strachem. Kdyby se tak objevil někdo z oblíbených vedoucích, a zachránil je... A tu znenadání promluvil jeden takový, od něhož nikdy moc nečekali. Ve hrách na fyziku nepomáhal, během roku na schůzky moc nechodil. Ale teď si věděl rady. Vysvětlil, kde se octli, protože si předtím všiml i nenápadných orientačních bodů. Rozdělil se o zbytek svačiny, kterou na rozdíl od ostatních hned nesnědl. Nenadával těm, kdo brečeli, neposmíval se ani borecům, co se najednou ocitli v úzkých a nevěděli kudy kam. Jeho nenápadný hlas jim najednou zněl jako andělská hudba. Všechny uklidnil, pomohl najít improvizovaný nocleh a ráno je bezpečně dovedl k ztracenému cíli.

Takhle – jako nečekaný zjev – se objevuje ten, o němž nám dnes od proroka zaznělo: *Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení...* Nešlo ovšem o ztracené děti na táboře, ale o násilně přestěhovaný Boží lid. Ztratili jistotu domova, zaslíbenou zemi – a nějaký cíl, východisko z babylonského zajetí – ten nebyl k vidění ani náhodou. Násilné přesídlení je zbavilo důvěry, že by jim Hospodin mohl pomoci z té situace ven. Zůstali bez perspektivy – pro sebe – i pro Hospodinovo dílo tady na zemi, v dějinách a poměrech tohoto světa. Vzpomínali na dávné zastánce – jako byl David proti Goliášovi, silák Samson, důstojní pomazaní velekněží v chrámu... – snili o tom, kdyby tak někdo takový přišel... A nakonec jim zůstala jen hořkost: Někoho takového my se stejně nedočkáme, tak proč ještě od Hospodina něco čekat...

A tu se mezi nimi začal potulovat dosud neznámý písničkář. Nebyl z žádného slovného vladařského nebo kněžského rodu, ale slova jeho písničky je nutila, aby začli zas dávat pozor. Jako překvapivý zjev v nich totiž zaznělo: *"Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení..."*

Ta písnička znepokojuje. Mluví totiž o zásadních věcech – o záchraně, o naději, o tom, že Hospodin se zastane svých ubitých dětí. Slibuje, že v temné divné mlze převrácených hodnot a beznaděje zjedná Bůh jasno. Oddělí pravdu a lež,

ukáže v tom kolotoči, co jeho lid semlel, kde je nahoře a dole, dá pevnou půdu pod nohama – a především zas rozjede příběh zástupu povolání na cestu vysvobozených. Přitom se ale neupíná na žádného osvědčeného vůdce, co to vždy pomůže vyhrát. Neukazuje na žádnou náboženskou nebo politickou hvězdu. Neříká – koukejte, teď přijde neporazitelný borec, vůdce ověřený úspěchy, nebo aspoň s respektovanou společenskou osobností, jejíž názor je vždy záhodno slyšet... Východisko v té písni Hospodin nabízí v postavě vlastně služebníka. Kohosi „nízkého“, neznámého. Jej drží, jej obdařil silou přímo stvořitelkou – Duchem nových počátků. Na něj vsadil – díky němu se rozjede příběh Božího lidu, a vlastně i příběh Boží. Ale ten příběh se zas rozběhne díky anonymní, nerespektované postavě. Tak trochu jako když Josefa prodali do otroctví v Egyptě, a on teprve tady, zapomenutý, pohřbený v kriminále, začal projevovat své požehnané a jedinečné kvality. *Hle můj služebník – v němž jsem našel zalíbení...*

Kdo to je? To se teď neříká, ale **nejprve máme slyšet, CO PŘINÁŠÍ**: Nic menšího, než že zas umožní vidět Boží dílo jako dílo záchrany: *Ustanovil jsem tě – abys – dal vyjít z žaláře spoutaným – a z temnot otroctví – do světla svobody a záchrany.* To, čemu se říká spása, to je v bibli vždycky a především vysvobození. Zapomínáme na to, když rezignujeme před poměry, které nastolují vládu silných a beznadějí. Zapomínáme na to, když z Boha děláme ručitele zakonzervovaných pořádků. Zapomínáme na to, když vzdáváme zápas o naději, nebo rovnou říkáme, že ty bídy a hrůzy Pán Bůh nejspíš chce – nebo že mu už přestalo záležet na tom, jak to v tomhle světě vypadá. **Služebník – ten připomene to pravé.** Když otevře ústa – když se ozve jeho báseň, píseň, kázání – tak jako ohlášení svobody. Té Boží, té, co zažíval Izrael, když byl vyveden z Egypta. Tuhle svobodu teď mohou prožívat i Judejci navzdor babylonskému zajetí, ohlašuje prorok. A tuhle svobodu pak budou prožívat i ti, kdo uslyší kázání nazaretského Ježíše a evangelium zvěstované apoštoly. Vysvobození – z toho, co člověka opanovalo, co ho ochromilo, co mu zatemnilo výhled. Téhle hospodinovské svobody totiž nikdy není dost. Nejde nikdy definitivně nastolit, ale díky svědectví služebníka můžeme důvěřovat – že je to pravda, že to není pohádka ani klam, že to není nic nic odeznělého ani uzavřeného ve zkušenostech lidí dávno mrtvých a zapomenutých...

Jak to vysvobození služebník vyhlašuje? Pravdivě – a přitom s citem. Nekřičí – tak jako dokážou řvát zupáctí lampasáci na čerstvé odvedence nebo vyhořelé učitelky na žactvo nebo demagogičtí vůdce na vystrašené občánky... Nevytahuje se – jako ten, kdo své poselství potřebuje oprít o své úspěchy a nakonec už nemluví o ničem jiném, než kde byl, co všechno se mu podařilo... Nenechává se slyšet na ulici jako dryáčnická reklama nebo agresivní evangelizátoři pod koněm... Nerazí heslo „když se kácí les, lítají třísky.“

Síla jeho poselství není jen pro silné, schopné, dravé typy, co umějí chytit příležitost za pačesy. Je to právě naopak: Spolehlivost, síla, nosnost a pevnost jeho poselství se projeví tím, že se zastane nepevných, křehkých, nalomených. Těm, jejichž víra a naděje je podobná

čadícimu zbytku svíčky, vyřizuje – ale váš Bůh s vámi počítá! Do zástupu Hospodinovy svobody zařazuje zpátky vyřazené – ty, kdo odpadli, i ty, kterým ti silní ve víře řekli, vy už nemáte nárok...

A celé **tohle evangelium zaznívá – jako Tóra**. Jako vyučování, které otevírá cestu života. Jako písnička, která vyřizuje: opuštění budou slouti lidem tvým, ztrápení a chudí vyjdou z nesnáží.

Hle můj služebník, v němž jsem našel zalíbení... Kdo to je?

Je to vždycky ten, s kterým jsme doposud nepočítali – jak ti skauti v lese... Patří k povaze Hospodinova příběhu, že když se rozhostí beznaděj, bezradnost a víra ztrácí půdu pod nohama, vsadí na nečekané a neuznávané týpky: Izraelcům zotročeným v Egyptě vybral neúspěšného rebela a emigranta Mojžíše. Judejcům, tesknícím v Babyloně po lesku královských vůdců, ukazuje nečekaně na **proroka**, postavu neskladnou, neflandáckou. Bezskrupulóznímu pohanství, které spoléhá na sílu peněz, vlivných známostí, záštitu v mocných – nebo na schopnost cynicky vytěžit z každé situace, co se dá – zas ukazuje na osamělé "disidentské" postavy, věrné ideálům lidskosti vhod i nevhod, padni komu padni.

Nám, co jsme tu shromáždili jako křesťané – **ukazují z nebe takhle na Ježíše** – to je můj služebník.

Ten, který se při svém křtu ponořil do špinavého Jordánu a vydal se plnit mesiášské poslání po boku těm, kdo potřebují odpuštění a možnost začít znova. To je teď pro vás služebník, který otvírá a proslápává cestu Boží záchrany a svobody. Jeho písničky a kázání poslouchajte – jeho slovo z vás, praskající křehké třtiny, vybuduje zase můj lid. Lid, který vezme vážně mé dílo. Že nám služba tohoto služebníka patří a že i my můžeme patřit k lidu pro který přišel – k lidu smlouvy – to poznáváme jako ti, kterým tuto smlouvu pečeti svou krví. Amen.

Píseň 727,1-3

In: (Ž 130,6n)

Píseň 165 (ky+kl)

Modlitba Zprostředk temnot, které se tváří, že jsou světlo – zprostředk mlhy, která utvrzuje o ztracenosti a bezcílnosti – zprostředk bezradnosti, která nás umí ovládnout, když vidíme, kolik zla naplňuje náš svět a jak málo s tím zmůžeme – k tobě voláme, Pane. Vždyť ty sám pobízíš a provokuješ – abychom k tobě pozvedli svůj hlas. Ty sám dáváš klíčit naději, že může být jinak, než diktují násilníci. Ty sám dáváš zaznívat hlasu tichému a jemnému, který rozsívá v srdcích i tomto světě na úrodu nové naděje. A i když sami nejsme dobrou půdou pro tuto tvou setbu – přece smíme volat – sešli své slovo. Dej zaznít písni – kázání – příběhu – který ukáže věci z tvého pohledu. Dej zakusit, že tvá blízkost platí – tak, aby to nešlo vymazat. Na tohle očekáváme – a držíme se tvých slibů, že právě v tomhle nezklameš. Amen.

1. čtení Mt 3,13-17

Píseň 728 (Ty s námi zůstáváš)

kázání

Píseň 188 (Neskládejte - ky+kl)

Vyznání vin

Ztišme se před naším Pánem a v tichosti srdcí vyznávejme:

Náš Pane, vyznáváme – nejde nám to samosebou přiznat se k příběhu tvého služebníka Ježíše. Vždy znova bereme vážněji ty, kdo se dokážou prosadit (třebas i za každou cenu) – než jeho cestu spasitele věrného v uložené službě. Naše postoje vůči

posmívaným a odstrkovaným svědkům pravdy, lidem bezbranným a pronásledovaným, i naše neochota hledat řešení bolestí a nouzi navzdor nepřízní poměrů nás řadí k těm, kdo se nechali odradit Kristovou bezbrannou službou. Mnoho skutků, slov a postojů nám brání se samozřejmostí společně přijmout pozvání k večeři Beránkově. Rozpomeň se i na nás – i nám dej zakusit blízkost tvého království. Ujisti nás, že nám Ježíš stojí v naší nouzi po boku a vzal i naši nevíru a beznaděj na sebe – že i nám na jeho cestě otevíráš cestu záchrany. V této důvěře tě prosíme: **SMILUJ SE NAD NÁMI**.

Všichni, kdo takto vyznáváte a prosíte, připojte se hlasitým:

Kyrie eleison

Přijměte slovo milosti:

Dokazuje Bůh svou lásku k nám – když jsme ještě byli hříšní, Kristus zemřel za nás. Když jsme nyní ospravedlněni prolitím jeho krve – spasení budeme skrze něho.

Pozdravení pokoje

EUCCHARISTICKÁ MODLITBA:

Náš Pane, Bože a Otče, poselství tvých služebníků vybízí k důvěře, že i nám patří nezasloužené dary Ježíšovy služby odpuštění a pozvání k novému životu. Dej nám tedy okusit, jak tvé dílo spásy staví na nohy a vysvobozuje z každé temnoty. Očekáváme na blízkost Kristovu, na životodárnou blízkost tvého království. Připomínáme si toto tvé dílo s apoštolem, který dosvědčuje: *Já zajisté přijal jsem ode Pána...*

Přijď již tedy, Pane Ježíši. Ve tvém jménu společně prosíme: **OTČE NÁŠ...**

POZVÁNÍ

Toto je smlouva, kterou s nimi uzavřu po oněch dnech, praví Pán: dám své zákony do jejich srdce a vepíšu jim je do myslí, na jejich hříchy a nepravosti už nevzpomenu.

PÍSEŇ Jezu Kriste 510

PROPOUŠTĚNÍ Kristus na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnost. Jeho rány vás uzdravily. Jděte v pokoji

MODLITBA PJKe, ty jsi zemřel, aby nám patřila svoboda dětí Božích. Děkujeme, že s námi to u svého stolu živě připomněl. Prosíme, ať dar pravdivého a vysvobozeného života nepromarníme. Duch, kterého tys dostal a dáváš, ať nám živě ukazuje, jak evangelium přetváří lidské srdce, lidské vztahy – a pomáhá nalézt odpovědné místo v tomto světě.

Píseň 510,(12-13)

Ohlášení

Přímluvy

Kriste Ježíši, ve tvém jménu předkládáme Otci i tyto prosby: prosíme, ať zvěst o vysvobození a možnosti naděje dosahuje i k lidem, jejichž život ničí zpuštěnost a nespravedlivost mocných. Prosíme za ty, kdo zápasí o nastolení svobodných a spravedlivých pořádků na místech, kde vládne bezpráví, zastrasování a fanatismus. Prosíme za rodinu, přátele a podporovatele Alexeje Navalného – za naději a podporu pro Ukrajinu. Za mír a obnovení lidskosti pro obyvatele Izraele a Palestiny. Za křesťany v zemích, kde nemohou svobodně projevit svou víru. Prosíme za ty, kdo zápasí proti zneužívání bohatství a společných prostředků, zvl. za ty, kdo vedou tento zápas na bezejmenných a zapomenutých místech. Prosíme za křesťany, zvl. za představitele církvi, za všechny náboženské funkcionáře – ať slouží tobě, tichému služebníku hospodinovské svobody – a neprotlačují do světa vlastní důležitost. Prosíme za ty, kdo se ocitli v odloučení od svých blízkých – v nemocnicích, v domovech důchodců, ve věznicích. Amen.

Poslání: 1 Kor 1,21-23a.25

Požehnání Ž 72,18n

Požehnaný Hospodin Bůh, Bůh Izraele, který sám činí podivuhodné věci. A požehnané jméno slávy jeho na věky. Budiž také naplněna slávou jeho všescka země, Amen i Amen.

Píseň 90,7